

Alream laminā hīdē t pibus apud pstantinopolim in sepulcro cuiusdā inuentū fuisse tradunt. In q̄ scriptū erat. Xps nascetur ex virgine maria. ⁊ credo in eū. s̄ pstatino ⁊ hyrene. o sol itez me videbis.

Desiderius rex

Desiderius vltimus longobardoz rex aistulpho rege defuncto post eū regnauit annis. 18. hic pmo ethrurie rex fuit. q̄ cū aistulphi obitū audisset. statim regnū inuasurus longobardoz copias vndiq; p̄traxit. Et vt id obtineret p̄ rache suū q̄ monachi habitū sumpserat. multa p̄ntifici ac romanis pollicitus ē. Quam obrem eos in suā sententiā traxit. Et ita regnū in pace cōsecutus est. Eo q̄ppe tūc longobardozū v̄tus ob delitias languescere ceperat. At desiderius oīm aduersarioz metu liberatus a sp̄sionibus pontifici ⁊ romanis factis. animū reuocauit. multasq; iniurias illis inferre cepit. Vñ p̄ntifex Zacharias ad carolū magnū rel clamans. rogat vt desiderū admoneat ab inferendis iniurijs p̄ntifici cauere. quē p̄ legatos admonet vt res iniuste ablatas pontifici restituat. paratur igit vtrinq; exercitus s̄ carolus mira celeritate vsus. p̄missa pte copiaz q̄ in transitu alpiū. iōnis mōtem occuparet. cū reliquo exercitu p̄ montē emisiū in ytalīā descendit. fuso q; ac fugato desiderio obuiā facto. omnia longe ⁊ late populat ⁊ capit. Desiderius aut desperatis reb⁹. tan to accepto incōmodo papiā se recepit. vxore ac liberis veronā missis. at spoletini reatini ac lōgobardi oēs q̄ eas regiones incolebant. audita desiderij calamitate romā veniētes. se ac sua oīa romani pontificis fidei cōmittūt. Hoz secuti exemplū anconitani auximates firmiani. At carolus relicto bernardo patruele suo in obsidione ticihensis vrbis cū parte copiaz veronam. pficiscit. aldegisius vō desiderij filius inde abiēs ad imperatorē cōstantinopolitanū pfugit carolus acceptis in deditionē oīibus ferme transalpine ytalie vrbibus. romā petit. Vbi rebus cōpositis carolus cū bona hadriani grā in transpadanā rediens. sexto mēse postea q; obsideri cepta ē papiam deditione occupat. Inde paulus ⁊ alcuin⁹ iisdem pene v̄bis habēt. il lum tūi castra reuersum. papiāq; p̄ deditionē potitū. adduxisse in frauciā desiderū. q̄ ad leodiū fuerat relegatus. quāq; alij scribāt. Q̄ in desiderū clementia vsus. hoīem spoliatū regno nō etiā vita lugdunū cum vxore ⁊ liberis exulatū mittit. Vbi postea longobardis francos pfecit. qui eos in pace retinerent. atq; ita anno salutis n̄re. 774. ⁊ q̄nto p̄ntificatus hadriani pape. longobardoz regnū finē accepit. Inde ea gēs ducentis iam triginta ⁊ pene duobus annis maiori ytalie portione potita. nihil iam externi p̄ter nomē retinebat. fuit aut s̄ duobus ⁊. xx. regibus ab alboyno vsq; ad desiderium porrectum.

Paulus longobardus hystoricus ⁊ aquilegiensis p̄iarchatus dyaconus. desiderio regi suo ob doctrinā ⁊ ingenū admodū carus. Quē cū carolus magnus in galliā duxisset. libertate donauit. in p̄cioq; aliquādiu habuit. Verū cū postea comperisset hoīem desiderij libertatem q̄rere eū in diomedis insulam relegauit. Vñ post aliquot annos aufugiēs ⁊ ad arachim perueniens rogatu adelperge desiderij filie ⁊ arachis vxoris Eutropij historie. duos libros addidit a iuliano principe vsq; ad primi iustiniāni tempa oīa p̄scribens. Adortuo deinde archi. cassinense cenobiū ingressus reliquū vite sanctissime vsq; ad mortem ducēs. Sepe ad carolū regem litteras elegantes ⁊ humanitatis plenas scripsit. ab eodemq; a quo fuerat ob litteraturā suatus vicissim accepit. Rogatusq; caroli vitas ⁊ lectiones cuilibet sanctorū festiuitati puenientes collegit. hymnos quoq; elegantissimos edidit.

Paulus diaconus

Isuardus monach⁹

Isuardum quoq; monachū natione gallū virum in omni doctrina eruditissimū tempestate hac floruisse constat. eo q̄ eusebij cesariensis more caroli magni iussu oīes actus ⁊ sanctorū legendas breues eleganti stilo in vnū collegit. ⁊ ad vnū volumē redegit. qd̄ martyriologū appellauit. Reperit quoq; q̄ singulis diebus plusq; trecenta festa cōcurrebant. ideo statutum fuit vt diceres ⁊ alioz plurimoz sanctorū martyrum

Alcuin⁹ natione gallus caroli magni vt aiūt p̄ceptor. Vir greca latinaq; lingua egregie doct⁹. nec nō ⁊ theologoz p̄horumq; sui temporis princeps. hīs temporibus eas ob res apud carolum magnum maximo in precio habitus est. Cum eum in dyalectica rhetorica ⁊ astronomia eruditum fecit. Qui ⁊ bonifacij archiepiscopi maguntini precib⁹. orationes missales atq; alia ecclesiastica officia (gothorum perturbatione deperdita) omnino refecit. atq; eius rogatu carolus gymnasiū e roma parisiis transtulit. quod etiam ab Athenis eo loci translatum fuisse constat. qui ⁊ cenobium sancti martini thuronis donāte carolo regendum suscepit. quoniā omnes religiosi voluptuose viuentes in eo monasterio nocte vna. ab angelo infelicitate perierunt. hic cuz eruditus theologus habere liberos de trinitate cū questionibus speculū puuloz. de ecciastico dogmate. de rōne aīe ⁊ p̄les alios libros ad xpianā religionē pertinentes edidit.

Alcuin⁹ p̄ceptor caroli

